

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

UIT HET JAARVERSLAG 1964 VAN DE COMMISSIE WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

De taak van de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek is ongewijzigd gebleven en kan als volgt worden omschreven: ontwikkeling van wetenschappelijk werk op het gebied van de huisartsgeneeskunde; fundamenteel denkwerk; raadgevingen voor onderzoek van anderen; ontwikkeling van eigen onderzoek.

De oprichting van het Nederlands Huisartsen Instituut (N.H.I.) heeft in deze taak geen verandering gebracht. De activiteiten van het N.H.I. worden, voorzover zij het wetenschappelijk onderzoek op het terrein van de huisartsgeneeskunde betreffen, in nauw overleg met de C.W.O. verricht. De werkwijze van de C.W.O. zal zeker in de toekomst aanmerkelijk kunnen worden verlicht, wanneer het N.H.I. zich kan belasten met de uitvoering van de technische administratieve werkzaamheden van de onderzoeken. Het N.H.I. zal van zijn kant van de C.W.O. adviezen kunnen ontvangen omtrent de praktische uitvoerbaarheid van zijn projecten. Over deze samenwerking heeft de C.W.O. hoopvolle verwachtingen, enerzijds omdat het N.H.I. kan worden gevoed met denkwerk in en uit de huisartspraktijk van alle dag en anderzijds vanwege de administratieve outillage van het N.H.I., met behulp waarvan de opgeworpen vragen, problemen en onderzoeken verder kunnen worden uitgewerkt.

In 1964 had vooral het ontwerpen en de opzet van onderzoeken over de morbiditeit de aandacht van de C.W.O. Hierover bestond een uitgebreid schriftelijk en mondeling overleg tussen de leden. Een van de leden stelde telkens een excerpt hierover samen, dat rondgezonden en daarna in de vergadering ter discussie gebracht werd. Deze wijze van behandeling bleek goed, snel en efficiënt te werken.

In de loop van het jaar werd het duidelijk, dat een onderzoek van de totale morbiditeit in de praktijk niet is te verwezenlijken. In Groot-Brittannië heeft men met grote moeite zulk een poging gedaan en de resultaten ervan zijn neergelegd in de zogenaamde Logan-rapporten. Een herhaling van een dergelijk onderzoek in Nederland leek nog niet te verwezenlijken en ook minder gewenst. Daarom werd besloten in gedeelten telkens speciële groepen van ziekten te onderzoeken en hierbij niet alleen te letten op frequentie en diagnostiek, maar ook op de aanpak en de behandeling door de huisarts en de therapeutische en andere aspecten van deze ziekten. Op deze manier zou men op den duur ook een mozaïek van de gehele morbiditeit, zoals de huisarts deze ziet, kunnen verkrijgen. Voor de indeling van de ziekten werd besloten het „E-book”, een losbladig Engels systeem van morbiditeitsindeling voor de huisartsgeneeskunde, met enige modificaties te volgen.

Evenals van de andere commissies won het N.H.G.-bestuur bij de C.W.O. een pre-advies in over het rapport aangaande onderzoek naar en bevordering van een optimaal functioneren van de huisarts, waarover in juni een conferentie is gehouden.

De contacten met individuele leden en centra betroffen gevraagde adviezen betreffende onderzoeken over verschillende onderwerpen zoals: de waarde van de 24 uren-bezinking, het verband tussen luchtweginfecties en luchtvervuiling, nachtelijke verrichtingen in de huisartspraktijk en symptoomloze urineweginfecties.

De lijst van studie-onderwerpen, welke de C.W.O. enige jaren geleden heeft opgesteld, verwierf toenemende belangstelling. Het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid te Utrecht, dat de resultaten van het stafylokokken-fosfaat-toxoid-onderzoek bewerkte, deed in principe de toezegging medewerking te verlenen aan het verrichten van laboratoriumbepalingen ten behoeve van epidemiologische onderzoeken. Voor een door de Hoofdingspectie overwogen onderzoek over congenitale afwijkingen zag de C.W.O. geen mogelijkheid tot realisatie. Het mazelenonderzoek werd in overleg met de Hoofdingspectie verder voorbereid en kan in september 1965 starten.

Met de afdeling Klinisch Geneesmiddelenonderzoek van de

Gezondheidsorganisatie T.N.O. onderhield de C.W.O. een prettige samenwerking over de problemen betreffende geneesmiddelenonderzoeken, die door farmaceutische industrieën worden geïntroduceerd. Een goede samenwerking met het Philips Gezondheidscentrum heeft de in mei gehouden week-end-conferentie over wetenschappelijk onderzoek in de huisartspraktijk geslaagd doen zijn. De C.W.O. onderhield ook enige buitenlandse contacten, waarbij vooral wederzijdse ervaringen werden uitgewisseld.

In samenwerking met het N.H.I. werd als eerste onderwerp van speciële ziekte-onderzoeken een onderzoek over hartziekten voorbereid. Een plan betreffende wederzijds praktijkbezoek om inlichtingen over praktijkinrichting en -uitoefening van anderen te verkrijgen, werd verder uitgewerkt. Het onderzoek over de registratie van nieuwe gevallen van kanker door de huisartsen kreeg de volle belangstelling van de C.W.O. Van een kortlopend onderzoek over menopauze en adipositas werden de voorlopige resultaten medegedeeld op het N.H.G.-congres 1964.

Voorlopig zal geen speciaal jaaronderzoek worden opgezet. Een reeks van speciële ziekte-onderzoeken zal met tussenpozen worden gelanceerd.

De samenstelling van de Commissie onderging in 1964 slechts enkele wijzigingen. Onderscheidene administratieve taken werden overgedragen aan het N.H.I.-secretariaat.

Het volledig jaarverslag van de secretaris van de C.W.O., collega Aulbers, is voor belangstellenden te verkrijgen bij het N.H.I.

Van der Sande

JAARVERSLAG 1964 VAN DE REDACTIECOMMISSIE VOOR HUISARTS EN WETENSCHAP

Het dreigt een vervelende herhaling te worden met ook in het jaarverslag over 1964 van de redactiecommissie voor „huisarts en wetenschap” naar voren te brengen, dat de spanningen tussen de te verrichten redactionele werkzaamheden en de daarvoor beschikbare tijd van de commissie-leden voortduurden. Ongetwijfeld is een in de loop der jaren verworven efficiënte werkwijze, zoals reeds in een eerder jaarverslag werd betoogd, aan het technisch vaardige verloop dezer werkzaamheden steeds meer ten goede gekomen, doch het nu ook bewuster streven naar de gewenste differentiatie in de keuze van de in elke aflevering van het maandblad samen te brengen artikelen stelde de commissie meermalen voor de noodzaak recent ingekomen en aanvaarde bijdragen inderhaast en daarmee in afwijking van een geregeld werkschema ter zetterij te leiden om deze gezochte differentiatie per aflevering te kunnen realiseren. Ook het verlangen om — voor zover daarvan sprake kan zijn bij een maandblad — de actualiteit te dienen, leidde menigmaal tot onvoorziene incidentele opeenhoping van redactionele arbeid.

Bedoelde spanningen heeft de redactiecommissie zich overigens toch wel te dragen laten geven, gesteund door de overtuiging dat het maandblad, gelet onder meer op het ook in het verslagjaar weer toegenomen aantal abonnees, in huisartsenkring en ook daarbuiten een gewaardeerde functie vervult. Die waardering heeft zich ook nu weer afgetekend in de welwillende medewerking van de door de commissie aangezochte, op hun terrein deskundige auteurs en in de toezending van talrijke artikelen, waaronder door huisartsen geschreven bijdragen wel meer dan ten vorige jare, doch nog steeds niet rijkelijk konden worden geteld.

Uiteraard is in de werkzaamheden van de redactiecommissie ook begrepen de tijd, besteed aan kennisneming van artikelen, die niet voor plaatsing in het maandblad van het N.H.G. in aanmerking konden komen. Echter, veel meer dan dat zij deze voor „huisarts en wetenschap” niet tot concrete resultaten voerende uren als verloren zou willen beschouwen, betreurt de redactiecommissie dat zij sommige enthousiaste auteurs heeft moeten teleurstellen. Bij de van haar geëiste en door deze auteurs wellicht betreunde kritische instelling heeft de redactiecommissie enkele malen de belangeloze adviezen

huisarts en wetenschap

8ste JAARGANG - No 7 - JULI 1965

<i>Inhoud:</i>	blz.
E. van Westreenen: Huisarts en carcinoompatiënt	241
J. P. C. Moors: De huisarts als regisseur in het behandelings- en begeleidingsteam van de carcinoompatiënt	244
A. Fuldauer: Begeleiding van de inoperabele carcinoompatiënt door de huisarts	248
L. Meinsma en Gh. Zain: Tweede mededeling omtrent het C.K.R. - N.H.G.-onderzoek van nieuwe kankerpatiënten in de huisartspraktijk	252
L. Façee Schaeffer: Over het uitstrijken van de neus bij mazen	255
A. J. Welman: Hersengezwell met of zonder organisch psychosyndroom	257
Het laboratorium van de huisarts: Rapport van de Subcommissie Laboratorium	261
F. H. J. Kortenhorst: Nikkelallergie	264
World Health Organization - seminar on Public Health Practice and the Prevention of Mental Illness	265
Referaten	270
Het lezen waard	271
Boekbespreking	271
Boerhaave-cursus praktisch neurologie voor de huisarts	273
Zevende internationale congres voor huisartsgeneeskunde	273
Basiscursus sociale geneeskunde	273
Subsidie gezondheidsorganisatie T.N.O.	273
Epidemiologisch bulletin G.G. en G.D. van Rotterdam	273
Programma tweede oriëntatiecursus voor huisartsen 1965	274
Mazelen-onderzoek	274
Uit het jaarverslag 1964 van de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek	275
Jaarverslag 1964 van de redactiecommissie voor „huisarts en wetenschap”	275
Aanvullende ledenlijst	276

Redactiecommissie: A. Hofmans, voorzitter, Rotterdam—Dr. G. J. Bremer, Nieuwkoop—D. C. den Haan, Leiden — Mevr. H. G. Frenkel-Tietz, Amsterdam.

Redactiesecretaris: J. J. van Mechelen.

Secretariaat Nederlands Huisartsen Genootschap: Mariahoek 4, Utrecht, tel. 030-22508 en 20653.

Redactiesecretaris: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-242535.

Administratie, abonnementen, advertenties:

Fa. J. H. Kruij, Uitgever, Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, telefoon 02959-16155; postgiro: 142554. Abonnement f 20,— per jaar; voor studenten f 10,—; voor het buitenland f 25,—; losse nummers f 2,25.

Druk: Verweij, Mijdrecht, telefoon 02979-1251.

Advertenties kunnen zonder opgave van redenen worden geweigerd.

gekregen van terzake van de in die artikelen behandelde stof zeer deskundige adviseurs, die zij ook langs deze weg voor hun daadwerkelijke belangstelling voor „huisarts en wetenschap” gaarne wil danken.

Bij de aanvang van de over het kalenderjaar 1964 lopende zevende jaargang, die 444 en daarmee het hoogste aantal tekstpagina's van alle tot nu toe verschenen jaargangen telde, was nog niet voorzien in de vacature in de commissie, ontstaan door het besluit de redactiecommissie met één lid tot zes leden uit te breiden. Ten opzichte van deze gecreëerde vacature zou men die, welke in het verslagjaar ontstond door het uitreden van A. E. Denekamp, als aanzienlijk reëler mogen aanmerken. Denekamp heeft in de redactiecommissie een zeer werkzaam aandeel genomen met de scherpzinnigheid en nauwkeurigheid, hem eigen. De commissie heeft zijn vertrek, tengevolge van een functie-verandering, „aan den lijve” ondervonden. Dit jaarverslag zou incompleet zijn zonder woorden van grote waardering voor de wijze, waarop hij met woord en daad het werk der redactiecommissie heeft gesteund.

Anderzijds — om nog even in eigen commissiekring te blijven — heeft men zich zeer verheugd over de promotie van het commissielid G. J. Bremer, die sinds 1958 aan het redactionele werk deelneemt, en over de vooralsnog voorlopige toetreding van G. Luger. Blijft te constateren over, dat nog steeds één plaats in de redactiecommissie vaceert.

De redactiecommissie heeft zich tegen het einde van het verslagjaar kunnen verzekeren van de technisch-redactionele medewerking van mevr. Dr. E. G. van Proosdij-Hartzema, vertrouwend dat deze medewerking tot verlichting van de commissoriale arbeid zal leiden. De met de toenemende omvang van de werkzaamheden correlleerende belasting van het redactiesecretariaat kon worden opgevangen door uitbesteding van enig type- en correctiewerk.

Wij menen dat een zekere voldoening over de gang van zaken in 1964 niet misplaatst mag heten, al blijven er nog wensen bestaan, bijvoorbeeld betreffende het ontvangen van meer informatie over de werkzaamheden in de centra. Op die wensen wil de commissie echter niet te veel nadruk leggen, bewust als zij zich is dat ook te haren aanzien wensen zullen leven en dat zij zich bij haar werk niet steeds voor tekortkomingen hoeft te hoeden.

In economische zin gaf het verslagjaar slechts aanleiding tot tevredenheid; dit geldt ook voor de onverminderd goede samenwerking met uitgever en drukker.

AANVULLENDE LEDENLIJST

Van 1 juni tot en met 24 juni 1965.

Nieuwe leden.

Ch. Hilferink, Buiksloterweg 97, Amsterdam
H. Heering, Bingerdeweg 8, Angerlo
J. Th. Kramers, Maarheeze (Br)
J. B. M. Hermans, Mauritsstraat 34, Breda
Th. J. Hondius, Paulus Buyslaan 22, Amersfoort
A. J. Blaas, Dantelaan 217, Utrecht
K. T. Heida, Dr. Mulderstraat 7, Noordwolde (Fr)
J. C. Dekker, Grootegeest
A. M. Slager, Blauwe Kamerlaan 9, Den Haag
M. A. de Ruiter, Dr. Schuifstraat 44, Beverwijk
H. J. M. Markus, Schutsboomstraat 26, Schaijk (Br)

Nieuwe buitengewone leden:

W. L. van Rossum, Jongeneelstraat 5, Heerlen
Dr. M. G. van Nieuwenhuijzen, Kanaalweg 45, Leiden

Kandidaat-leden: *

R. J. P. Muller, Raadhuisplein 6, Heemstede
Mej. Dr. M. Danby, Veronesestraat 3, Amsterdam-Z
C. Helderma, Emmakade N.Z. 99, Leeuwarden
U. M. J. Heikens, St. Annastraat 48, Nijmegen
P. A. J. Thissen, Dr. Ariënsstraat 1, Kilder (post Doetinchem)
P. J. van den Hurk, van Sietzemalaan 26, Oldenbroek

* Bezwaren tegen kandidaat-leden dienen *binnen 14 dagen* schriftelijk bij het N.H.G.-bestuur te worden ingediend.